

REFERAT Kultur- og Fritidsudvalget d. 07-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 07. april 2026 kl. 16:00

Mødested Historie Haderslev

Mødedeltagere Kjeld Thrane, Inga Lykke, Jette Jacobsen, Helle Have (Afbud), Alex
Bødiker, Cecilie Haaland, Brian Møller Lange

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion og besøg ved Historie Haderslev.....	4
Udviklingsprojekt Gram Lergrav.....	5
Godkendelse af projektoplæg for Aktiv Fritid.....	7
Talentindsats på kulturområdet.....	9
Budget 2027-2030 - Teknisk budget.....	12
Budget 2027-2030 - Supplerende budget.....	14
Ansøgning om støtte til Fremtidens Idræt for Børn og Unge (FIBU).....	15
Gensidig orientering.....	17
Underskriftside.....	18

Punkt 42: Godkendelse af dagsorden

25/31010

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- udvalget godkender dagsordenen

Procedure

- Kultur og Fritidsudvalget 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Godkendt.

Afbud Helle Have

Punkt 43: Introduktion og besøg ved Historie Haderslev

25/31010

Sagsresume

Introduktion og besøg ved Historie Haderslev.

Som en del af udvalgets introduktion besøger udvalget Historie Haderslev.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

I forbindelse med udvalgets introduktion til området besøger udvalget Historie Haderslev. Lederen af Historie Haderslev viser rundt og orienterer udvalget om status, udfordringer, muligheder og potentialer.

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1. Præsentation

Bilag 2. Historie Haderslev-visuel identitet

Afbud Helle Have

Punkt 44: Udviklingsprojekt Gram Lergrav

26/4207

Sagsresume

Drøftelse af Museum Sønderjyllands nye helhedsplan for Gram Lergrav.

Museum Sønderjylland præsenterer en helhedsplan for udviklingen af Gram Lergrav med fokus på aktiv publikumsinddragelse, kapacitetsudvidelser og styrket formidling. Planen skal forny museet, øge besøgstallet markant og tiltrække flere skolegrupper. Helhedsplanen fremlægges på mødet.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at udvalget

- drøfter Museum Sønderjyllands nye helhedsplan for Gram Lergrav

Sagsfremstilling

Gram Lergrav er et særegent naturhistorisk område, der internationalt anerkendes som et unikt indblik i fortidens dyreliv. Området rummer den ca. 10 millioner år gamle havbund, som gemmer på globalt unikke fossiler.

I 2024 erhvervede Museum Sønderjylland Gram Lergrav. Siden da har museet arbejdet med at udvikle området med fokus på en formidlingspraksis, hvor publikum ikke alene indtager rollen som besøgende, men inddrages aktivt som medskabende aktører. Gæsterne tilbydes en museumsoplevelse, hvor de fungerer som fossiljægere og dermed bidrager til ny viden om livet i fortidshavet gennem udgravningsaktiviteter i Lergraven.

Museum Sønderjylland har nu udarbejdet en helhedsplan, der skal danne grundlag for en relancering og fornyelse af det naturhistoriske museum i Gram. Planens overordnede formål er, at museet skal:

- udvikle sig til Nordeuropas mest tilgængelige og engagerende museum for palæontologi. Palæontologi er videnskaben om fortidens liv på Jorden og bygger på studier af fossiler fra dyr og planter. Her kan publikum udforske livets historie gennem praktiske og hands-on læringsaktiviteter, som skaber rammer for meningsfulde og fællesskabende oplevelser i naturen.

Helhedsplanen indeholder derudover en række konkrete målsætninger om kapacitetsudvidelse, sæsonforlængelse og øget aktivitetsniveau. Dette omfatter blandt andet:

- udbygning af udstillingsarealer
- etablering af nye værksteds- og laboratoriefaciliteter
- udvidelse af undervisningslokaler
- forbedrede adgangsforhold ved lergraven
- styrkelse af områdets infrastruktur og besøgs kvalitet

Samlet set forventer museet, at initiativerne vil understøtte et vækstscenarie, hvor besøgstallet kan fordobles på sigt. Museet ser et særligt potentiale for at tiltrække flere skolegrupper, og museet forventer derfor en stigning i antallet af elever, der deltager i undervisningstilbud.

Helhedsplanen er vedhæftet som bilag 1.

Direktøren for Museum Sønderjylland vil sammen med to medarbejdere deltage i udvalgets møde for at præsentere helhedsplanen og drøfte dens perspektiver for områdets videre udvikling.

Økonomiske forhold

Museum Sønderjylland ønsker at ansøge Haderslev Kommune om et anlægstilskud på 12 mio. kr. samt derudover op til 6,5 mio. kr. i fondsmoms (17,5% af det samlede fondstilskud).

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Drøftet.

Bilag

Bilag 1. Ny helhedsplan for museet ved Gram Lergrav

Bilag 2. Præsentation

Afbud Helle Have

Punkt 45: Godkendelse af projektoplæg for Aktiv Fritid

24/24459

Sagsresume

Godkendelse af Vision 2030's projektoplæg til realisering af Aktiv Fritid.

Vision 2030 er blevet udpeget til at udmønte pilotprojektet Aktiv Fritid. Foreningen har nu udarbejdet et projektoplæg, som de fremlægger på mødet.

Beslutningskompetencen ligger hos Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- udvalget godkender projektoplægget

Sagsfremstilling

På mødet den 3. december 2025 (sag 126) besluttede det tidligere Kultur- og Fritidsudvalg at udpege Vision 2030 som den aktør, der skal realisere Aktiv Fritid.

Vision 2030 er en lokal forening og udviklingsplatform på idrætsområdet i Haderslev Kommune, som arbejder med strategisk udvikling af idræt, foreningsliv og talentmiljøer – særligt med fokus på børn og unge.

Projektgrundlaget for Aktiv Fritid er vedlagt som bilag 1.

Det tidligere Kultur- og Fritidsudvalg besluttede desuden at foreningen skal fremsende et konkret oplæg, der indeholder en beskrivelse af model, plan og kriterier for løbende evalueringer, antal lokalsamfund og bud på hvor forsøgene skal etableres.

Den daglige leder og en medarbejder fra Vision 2030 deltager under behandlingen af punktet, hvor de vil præsentere projektoplægget. De vil her gennemgå model og tidsplan samt kriterier for de løbende evalueringer, herunder antal lokalsamfund og forslag til, hvor forsøgsområderne kan placeres. Derudover vil Vision 2030 lægge op til en dialog med udvalget om indholdet og den videre proces.

Økonomiske forhold

Der er afsat 0,2 mio. kr. i 2026, 0,5 mio. kr. i 2027 og 0,3 mio.kr. i 2028.

Hertil kommer værdien af de resurser, der frivilligt bidrages med gennem foreningerne og aktørerne.

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Godkendt.

Bilag

Bilag 1. Projektgrundlag Aktiv Fritid

Bilag 2. Aktiv Fritid april 2026

Afbud Helle Have

Punkt 46: Talentindsats på kulturområdet

25/28720

Sagsresume

Beslutning om en ny model for den samlede talentindsat på kulturområdet.

Haderslev Musik- og Kulturskole og Talentcentret har med baggrund i både behov og potentialer udarbejdet og fremsendt et forslag til en ny samlet model for talentindsatsen på kulturområdet. Det er en talentindsats, hvor talentudvikling knyttes til skolernes valgfag og Performanceakademiet omlægges til fleksible, samskabende kulturtilbud. Modellen skal styrke adgang, progression og sammenhæng i talentindsatsen fra 2026.

Beslutningskompetencen ligger i Kultur- og Fritidsudvalget.

Sagen sendes til orientering i Børne- og Familieudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- Kultur- og Fritidsudvalget godkender en ny model for talentindsatsen på kulturområdet med effekt fra 1. august 2026 og godkender de bevillingsmæssige konsekvenser jf. det økonomiske afsnit.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune har gennem en årrække tilbudt talentklasser i 7.–9. klasse inden for både sport og kultur på Kløvermarkskolen i Haderslev. De seneste år har klasserne oplevet faldende søgetal inden for kultur. Samtidig adskiller elevprofilerne på kulturtalenterne sig markant fra sportstalenterne, hvilket har gjort det vanskeligt at opretholde en samlet, tværgående talentindsats. Haderslev Musik- og Kulturskole har derudover haft et talenttilbud for unge på ungdomsuddannelserne i form af Performanceakademiet. Også her har der behov for nytænkning og et opdateret tilbud til de unge.

Haderslev Musik- og Kulturskole og Talentcentret har med baggrund i både behov og potentialer udarbejdet og fremsendt et forslag til en ny samlet model for talentindsatsen på kulturområdet.

Den samlede udvikling for talentindsatsen inden for kulturområder peger på et behov for at opdatere tilbuddene, så de bliver endnu mere relevante for børn og unge. Unge udvikler i dag deres kreative kompetencer på mange forskellige måder, og en tidssvarende talentindsats bør derfor have tilbud, som favner den kreative mangfoldighed. Musik- og Kulturskolen og Talentcentret ønsker derfor at arbejde med en bredere tilgang, hvor talentbegrebet ikke alene er et spørgsmål om særlige tekniske eller kunstneriske færdigheder, men handler om at understøtte unges evne til at udtrykke sig, skabe værdi i fællesskaber og deltage aktivt i et levende lokalt kulturliv.

På den baggrund foreslår Haderslev Musik- og Kulturskolen og Talentcentret en ny model for kulturtalenterne og Performanceakademiet.

Forslag til ny model:

- Talentklasserne:

I samarbejde med kommunens fire ungeuniverser foreslås en model, der indebærer, at talentudviklingsaktiviteterne fremover etableres som en overbygning på skolernes valgfag i musik i 7. og 8. årgang eller 8. og 9. årgang, afhængigt af organiseringen. Billedkunst vil kunne tilbydes i en senere fase.

Som konsekvens heraf nedlægges muligheden for, at kulturtalenter kan søge ind i talentklasser på Kløvermarkskolen. Talentklasserne drives i samarbejde med Talentcenter Haderslev.

- Performanceakademiet

I den nye model videreføres Performanceakademiet som en del af Haderslev Musik- og Kulturskole. Midlerne anvendes til at understøtte udviklingen af dynamiske og samskabende kulturtilbud for unge i tæt partnerskab med kommunens kulturaktører. Fokus er fortsat at understøtte unges kunstneriske potentialer, men i en mere åben, projektorienteret og samarbejdsbaseret struktur, der kan involvere flere unge og række ud i hele kommunen for eksempel en fælles musicalproduktion.

Oplægget til den nye model skal sikre:

- udvidet adgang til talentudvikling og tydelige progressionstrin inden for musik og billedkunst
- styrket sammenhæng mellem folkeskolernes valgfag og Haderslev Musik- og Kulturskoles videregående talentforløb
- styrket brobygning mellem de kommunale ungeindsatser og Haderslev og Musik- og Kulturskoles strategiske udviklingsmål.

Det foreslås, at en ny model iværksættes fra august 2026.

Økonomiske forhold

Kultur og Fritids økonomi for Talentklasser Kultur overdrages fra Talentcenter Haderslev til Musik- og Kulturskolen pr. 1. august 2026.

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	2030
Haderslev Musik- og Kulturskole	0,250	0,600	0,600	0,600	0,600
Talentcenter Haderslev	-0,250	-0,600	-0,600	-0,600	-0,600
I alt	0	0	0	0	0

Den administrative håndtering af talentklasserne har hidtil været varetaget af Talentcenter Haderslev. Efter aftale med Talentcenter Haderslev foreslås det, at ansvaret for den administrative håndtering fremover overføres til Haderslev Musik- og Kulturskole.

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026
- Børne- og Familie udvalget 13. april 2026

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Godkendt.

Bilag

Bilag 1. Overblik over ny model for talentindsatsen

Bilag 2. Talentindsatser på kulturområdet - præsentation

Afbud Helle Have

Punkt 47: Budget 2027-2030 - Teknisk budget

26/4391

Sagsresume

Økonomiudvalget godkendte den 17. februar 2026 budgetstrategien for 2027-2030 og rammeudmeldingen for 2027. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte efterfølgende budgetprocessen for 2027-2030 på mødet den 3. marts 2026.

Å

På mødet skal udvalget drøfte forslag til det tekniske budget og oplæg til omstillingsbidrag.

Å

Beslutningskompetencen ligger hos Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Familie indstiller, at

- udvalget drøfter det tekniske budget

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 17. februar 2026 budgetstrategien for 2027-2030 og rammeudmeldingen for 2027. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte efterfølgende budgetprocessen for 2027-2030 på mødet den 3. marts 2026.

Å

Budgetprocessen er opdelt i to faser – en forberedende fase, der indeholder det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

Å

I det tekniske budget skal udvalget sikre balance indenfor den økonomiske ramme, som er udmeldt af Økonomiudvalget. Kultur- og Fritidsudvalget har fået en økonomisk ramme på 113,2 mio. kr. i 2027 til dækning af udvalgets serviceudgifter. Udvalget har desuden til opgave at drøfte håndteringen af omstillingsbidraget samt udvalgets ambitioner og sikre, at de understøtter 2030-ambitionen.

Å

På udvalgs mødet i marts godkendte udvalget en budgetproces, hvor udvalget på mødet i april skal drøfte forslag til det tekniske budget og oplæg til omstillingsbidrag.

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget den 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Drøftet.

Bilag

Bilag 1 - Teknisk budget drift

Bilag 2 - Udvalgsbemærkninger

Bilag 3 - Omstillingsbidrag

Bilag 4 - Tidsplan - budgetprocessen 2027-2030

Afbud Helle Have

Punkt 48: Budget 2027-2030 - Supplerende budget

26/4413

Sagsresume

Økonomiudvalget godkendte den 17. februar 2026 budgetstrategi for 2027-2030. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte efterfølgende budgetprocessen for 2027-2030 på møde den 3. marts 2026.

På mødet skal Kultur- og Fritidsudvalget drøfte udkast til supplerende budget 2027-2030. Det supplerende budget skal efterfølgende godkendes på udvalgets møde den 2. juni 2026.

Beslutningskompetencen ligger hos Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- udvalget drøfter udkast til supplerende budget.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 17. februar 2026 budgetstrategi for 2027-2030. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte efterfølgende budgetprocessen for 2027-2030 på møde den 3. marts 2026.

Budgetprocessen er opdelt i to faser – en forberedende fase, der indeholder det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

Det fremgår af budgetstrategien at udvalget har mulighed for at udarbejde forslag til

investeringer og/eller prioriteringer, som kan indgå i det supplerende budget. Eventuelle forslag til det supplerende budget besluttet endeligt på Kultur- og Fritidsudvalgets møde 2. juni 2026.

Det supplerende budget vil blive fremlagt på Kommunalbestyrelsens budgetseminar 18. juni 2026 af udvalgsformændene og efterfølgende indgå i efterårets budgetforhandlinger.

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget d. 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Drøftet.

Bilag

Bilag 1 - Tidsplan - budgetprocessen 2027-2030

Afbud Helle Have

Punkt 49: Ansøgning om støtte til Fremtidens Idræt for Børn og Unge (FIBU)

23/21461

Sagsresume

Beslutning om bevilling af støtte til projektet Fremtidens Idræt for Børn og Unge (FIBU).

Beslutningskompetencen ligger hos Kultur- og Fritidsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- udvalget behandler ansøgningen om økonomisk støtte på 0,040 mio. kr. finansieret af udvalgets udviklingspulje

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget skal tage stilling til en ansøgning om økonomisk støtte til gennemførelse af tredje og sidste år af Danmarks idrætsforbunds (DIF) projekt Fremtidens Idræt for Børn og Unge (FIBU). Projektet har til formål at styrke børn og unges trivsel gennem tættere samarbejde mellem idrætsforeninger, skoler og SFO'er og er understøttet af børne- og ungeansvarlige ansat af DIF.

Haderslev Fodboldklub og Haderslev Badmintonklub deltager fortsat i projektet, mens Vision 2030 er indtrådt som samarbejdspartner i stedet for Haderslev Håndboldklub. DIF finansierer 50 % af projektets tredje år, og foreningerne bidrager selv til finansieringen.

For at gennemføre det sidste projektår ansøger de tre foreninger Kultur- og Fritidsudvalget om et tilskud på 0,040 mio. kr. Idrætssamvirket har behandlet sagen og anbefaler, at Kultur- og Fritidsudvalget imødekommer ansøgningen. Idrætssamvirkets behandling af sagen fremgår af bilag 1.

Idrætssamvirket peger på, at projektet har opbygget værdifulde erfaringer med koordinering og samarbejde mellem foreninger og SFO'er, som også kan give inspiration til det kommende forsøgsprojekt Aktiv Fritid.

Økonomiske forhold

FIBU-projektet var i år 1 og 2 fuldt finansieret af DIF. Denne finansiering var betinget af, at foreningerne i år 3 selv skulle afholde 50 % af projektets udgifter. Foreningerne har fremsendt følgende forslag til udgiftsfordelingen i år 3.

Vision 2030	0,060 mio. kr.
Haderslev Fodboldklub	0,060 mio. kr.
Badminton	0,020 mio. kr.
Haderslev Kommune	0,040 mio. kr.
I alt	0,180 mio. kr.

Forvaltningen foreslår, at udgiften til Haderslev Kommunes andel af FIBU-projektet på 0,040 mio. kr. finansieres af udvalgets udviklingspulje, jf. nedenstående tabel.

Mio. kr.	2026	2027	2028	2029	2030
Kultur- og Fritidsudvalget udviklingspulje	0,687	0,376	0,427	0,427	0,609
Finansiering af Haderslev Kommunes andel af FIBU-projektet	-0,040				
Rest i udviklingspuljen	0,647	0,376	0,427	0,427	0,609

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Godkendt, finansieres af udviklingspuljen.

Bilag

Bilag 1. Fremtidens Idræt for børn og unge - Ansøgning om økonomisk støtte

Afbud Helle Have

Punkt 50: Gensidig orientering

25/31010

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Procedure

- Kultur- og Fritidsudvalget 7. april 2026

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 07-04-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Orienteringer til mødet i Kultur- og Fritidsudvalget d. 7. april 2026

Afbud Helle Have

Punkt 51: Underskriftside

25/31010

Sagsresume

Kultur- og Fritidsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend

Afbud Helle Have